s i la Cultura

CONFERÈNCIES

«El fet i el dret sindical»

CONFERENCIA DEL DOCTOR ALEXANDRE GALLART

A LA Sala d'Actes del "Casal D.ª Dorotea" tingué lloc el prop passat dilluns l'última conferència del cicle organitzat per "Unió de Dependents d'Acció Popular". En aquesta el conegut sociòleg, doctor Alexandre Gallart, dissertà sobre el tema "El fet i el dret sindical". = Començà per destacar la importància del fenomen sindical tant en l'aspecte social com en l'aspecte moral com en l'aspecte polític. En aquest últim fa notar com precisament en el moment en què l'estatisme arriba al seu punt àlgid, conseqüència ineludible de la concepció liberal pura, l'Estat se sent atacat en la seva base fonamental pel ràpid desenvolupament del fet sindical conra el qual se sent impotent manifestant-se la insuficiència de reaccionar contra els excessos del mateix, utilizant solament els resorts normals de la governació democràtica. = Examina com va néixer el fenomen sindical fruit de la concentració dels treballadors entorn de la màquina i de la fàbrica que imposant unes mateixes condicions de treball i de vida va donar als obrers la consciència de classe i conseqüenment el desig de crear una organització jurídica, el sindicat, d'auto-defensa de classes. = Aquest fenomen social provocà un fort moviment d'idees al seu entorn prenent posicions en aquest problema al socialisme, l'anarquisme i el cristianisme social. L'Estat tampoc va poder desentendre's d'aquest fenomen i durant aquest segle tots els Estats van haver de renovar la seva legislació d'associacions en vista al problema sindical. = Estudià seguidament la legislació estrangera sobre sindicació i fa l'elogi de la llei belga de 1921 i la llei austriaca de 1930 que deixen garantits de manera efectiva els drets de llibertat sindical i d'independència ideològica dels sectors obrers minoritaris. = Analitza després la llei espanyola de 8 d'abril de 1932 enaltint vàries de les seves disposicions i lamentant que no s'hagin fet efectives en la seva major part. = Explicà després l'esperit del catolicisme social en ço que fa referència al sindicalisme, esperit que recull les essències de gremialisme sense tractar de ressuscitar-ho perquè les seves formes ja no corresponen a les necessitats del moment. Remarca que el principi de caritat cristiana obliga

ARTS

FULLS

La forma significativa

ENTRE les escoles inventades des de principis de segle fins ara, la d'Elies Nadelman ha quedat postergada, no ha prosperat, i no és pas per manca de ribets d'original. I cal concedir a Nadelman, per bé que no s'ho proposés, l'origen de l'actual escultura de propaganda alemanya; com a precursor, doncs, mereix que una mica de record d'ell es perpetuï. En el seu temps, les idees de Nadelman varen fer sensació, i conegué els amics i els enemics apassionats, com tots els inventors d'escoles i sistemes. Per nosaltres, Nadelman és almenys dues vegades simpàtic. La primera perquè era amic de Barcelona (una de les primeres exposicions d'obres d'acord amb el nou sistema la celebrà a la nostra ciutat). La segona, perquè no podia veure Marinetti. En la famosa reunió de la galeria Bernheim, que donà lloc al naixement del futurisme, Nadelman sostingué diverses picabaralles amb Marinetti, i gràcies a elles la cosa va acabar enmig de grans aldarulls.=Es possible que hagi contribuït a la manca d'èxit de "la forma significativa" de Nadelman el fet que tingués una mica més de sentit comú que les escoles de darrera hora en general. Entre els seus seguidors hi han uns quants noms d'una solidesa extraordinària, aptes per si sols per a garantir qualsevol atreviment. Per exemple: Archipenko, Lhembruck i Beni Ferencsi. Ara, gairebé ningú es recorda de Nadelman, i aquest oblit es deu en gran part a l'exactitud del judici dels "fauves", que trobaven TROP MOU, massa toves les obres de Nadelman.

Pere CALDES.

DEL MÓN DE LES ARTS

UN DONATIU IMPORTANT AL MUSEU DEL LOUVRE. — Dimarts passat s'inauguraà a París una exposició de dibuixos de mestres, donats al Museu del Louvre per Bonnat. Hi ha tota una part dedicada a Rembrandt. S'hi veuen molts dibuixos d'animals, particularment ocells, un lleó i altres ,d'un realisme intens; paisatges, un retrat de l'artista i gran nombre de croquis. Hi ha també alguns Dürer, que, al costat dels Rembrandt, afegeixen un nou interès d'aproximació amb l'exposició del Petit Palais. Un altre pany de paret és dedicat a Millet. També hi hà un bell Holbein en paper rar; els italians com Rafael, Miquel Angel, Tiépolo; retrats d'Ingres i Chapus i un bust de Bonnat per Segolfin. Aquesta exposició ha es-

EL MÓN DE LA CULTU

Els ballets russos i la bellesa

DEIEM, doncs, en meditació festosa algunes de les lliçons que ens donen els ballets russos.

En primer lloc, en moments de plena barbàrie estètica, una lliçó d'alta bellesa. Si senyor, perfectament; de bellesa. Encara riem de la cara seriosa amb què cert professor estranger a "Conferència - Club", perorava sobre l'"art modern" — haveu remarcat com molts de catedràtics quan volen fer de moderns o de revolucionaris, amb tots llurs plecs professionals, semblen dansar la dansa de l'ós? — Deia, doncs, el Signor V... que l'art modern, a diferència de l'art del Renaixement, ja no té res a veure ni amb la ciència, ni amb la bellesa.

L'art modern segons ell, — quins mites de pobra gentola arribista, això "d'art modern", d'"idees modernes", d'"educació moderna", de "teatre modern", de "política moderna... — es podia lloar de no haver pintat ni esculpit en trenta anys una sola dona bonica. (En canvi, per reacció, per "fer la contra" als enemics, n'ha pintat abundor de lletjes, de monstruoses, en tipus qui són vergonya d'una època i d'una raça. I els candorosos qui tal han fet i fan no s'adonen que fer el contrari és fer el mateix. Fer volgudament lletgesa és igual que fer bellesa, però a l'inrevés. La preocupació contra la beutat és una preocupació sobre la beutat. La beutat a la fi mena el joc.)

S'han malfiat de la bellesa, la troben "pompier", perquè en llur concepció de la bellesa no poden anar més enllà del cromo i del "pompier". Es malfièn, doncs, del "pompier" que porten als dintres: I per extensió, de tota bellesa en art; com el rústeg es malfia de tot allò qui l'ultrapassa. I han odiat la bellesa com el plebeu malhaurat es revenja contra excellències que sap no poder atènyer mai de la vida seva. Després, hi han les preocupacionetes de pobra gent, de provincians de la cultura — París n'és ple — qui sentint-se una personalitat microbiana, inexercitada, maldrestre, mal nodrida, qualsevol cosa els fa una horrible temença de pèrdre-la; reacció ben coneguda ja dels psicòlegs: volen ésser ben bé ells, i s'escarrassen a semblar originals, i frueixen infeliçotament fen enrabiar algun ingenu crític periodístic. Llavor de patums per a demà mateix. Mireu ja quina dispe vantguardistes" arreu de ha bastat que uns quants c cers obrissin uns quants ull

Benvinguts, doncs, els ba sos, amb llur sobirana lliçó Per damunt les ridícules cions de bàrbars, i els "p de pobra gent degenerada deguen l'aire, i els imbècil mes de selvatjets, i les breto infrahomes d'acció, s'aixeco dent la bella figura de la russa, — bella, és a dir, ple litat, d'harmonia, de gràci fecció espiritual i corporal munt de les sinistres baral níbals, aquestes representac éssers humans, més perfe riallers, més apassionats, m sos més bells en fí. Per d rusticanes, les vils preocup vers la matèria, llur triom tat de cos i sobretot, en agi tal, de la matèria. (Hi ha q sa que els bons dansarins més amb el cos i amb le Heus ací, en l'escenari, un guració una glorificació d on fins la tragèdia, la mo tàstrofe, es produeixen en beutat. On fins la lletjor i teria es mostren en fines en bondadoses caricatures, a tires, burles perdonadores en contacte amb el món les Idees, sinó existís el q quest món pel qual tants es barallen, no fóra sinó aiguamoll verminejant de

Ací, en tot ésser, en tot tot moviment, segons defi làstica — ja sabeu que p intelligents arreu del món colàstica està a l'ordre del resplendeix la forma — teix de la cosa, ja ho sabe ser més ésser de la perso cosa — sobre parts propor

Ací l'amor qui tendeix v tat infinita, tot ho ordenc sionada perfecció.

L'amor — ja sabeu p gentolo d'avui, amor qu però que n'havem de fer janades i "justificacions" cions de pobres bestiole des, ni de llurs terietes pornogràfiques, ni de llurs de melic cap avall! — l'am qui mou el sol i les altre ací, mou els bells cossos rins en belles constellacion

J. FARRAN I MA